

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงในชุมชนโดยอาสาสมัคร
สาธารณสุข ตำบลจอมศรี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ชื่อผู้เขียน

นางบิ่งอร เจริญผล

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

รองศาสตราจารย์พรทิพย์	เชื่อม โนชาญ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา	คันติพัฒนานันต์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษยมาส	สินธุประมา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากิจกรรมการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูง
ในชุมชน โดยอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ข้อมูลส่วนบุคคล
ของ อสม. การรับรู้บทบาทของ อสม. และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับ
การเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน โดย อสม. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ อสม.ที่
ปฏิบัติงานในตำบลจอมศรี อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำนวน 89 คน วิธีการที่ใช้ในการศึกษา
คือ สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อันดับที่ของสเปียร์แมน
และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่มและมากกว่าสองกลุ่มที่เป็นอิสระ
ต่อกัน ของ แมน-วิทนี และ ครัสคาล-วอลลิส ตามลำดับ

ผลของการศึกษา กิจกรรมการเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน โดย อสม. พบ
ว่า อสม. ค้นหาผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงได้ร้อยละ 41.9 ส่งต่อผู้ป่วย ร้อยละ 92.9 และการ
เยี่ยมติดตามให้คำแนะนำผู้ป่วย ร้อยละ 88.1 ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว ระยะเวลา
การเป็น อสม. และการได้รับการอบรมความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง มีผลต่อการค้นหาผู้ป่วย
โรคความดันโลหิตสูงในชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) สำหรับการส่งต่อ
ผู้ป่วย พบว่า อาชีพ สถานภาพสมรส การช่วยเหลือสังคมส่วนรวมก่อนมาเป็น อสม. ความคิด
เห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรคความดันโลหิตสูง มีผลต่อการส่งต่อผู้ป่วยเมื่อสงสัยว่าเป็นโรค

ความดันโลหิตสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ส่วนการเยี่ยมผู้ป่วย พบว่าสถานภาพสมรส มีผลต่อการเยี่ยมติดตามให้คำแนะนำผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า การค้นหาผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน โดย อสม. ยังไม่ครอบคลุมประชากรกลุ่มเป้าหมาย ถึงแม้ว่า อสม. จะรับรู้บทบาทของการค้นหาผู้ป่วยก็ตาม ดังนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง ควรหาวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง เพื่อให้เกิดความตระหนัก และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเฝ้าระวังโรค เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีกับ อสม. ในการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคความดันโลหิตสูงในชุมชน

Independent Study Title   Hypertension Surveillance in Community by Public Health Volunteers Chom Sri Subdistrict Chiang Khan District Loei Province

Author   Mrs. Burgorn Charoenpol

Master of Public Health

Examining Committee:

Assoc. Prof. Porntip	Chuamanochan	Chairman
Asst. Prof. Pariya	Tantipathananandh	Member
Asst. Prof. Budsayamas	Sindhuprama	Member

Abstract

The purposes of this study were to find out the activity of hypertension surveillance in community by public health volunteers, and to study the relationship between public health volunteers personal data, role consent, the support from public health officer and the hypertension surveillance in community by public health volunteers. The sample of this study were 89 public health volunteers in Chom Sri Subdistrict, Chiang Khan District, Loei Province. Data were collected by direct interview, observation and focus group discussion. Statistics used to analyze data were percentage, arithmetic mean, standard deviation, test for correlation by Spearman's Rank correlation, test for difference of two, and more than two groups by Mann-Whitney U Test and Kruskal-Wallis Test respectively.

It showed that the public health volunteers discovered hypertension in 41.9% , referred the hypertension cases in 92.9% and visited patients' homes in 88.1%. Education, income, length of work as public health volunteers and training support affected the searching of hypertension significantly. It was found that occupation,

marriage status, social sacrifice, and opinion about hypertension cause affected referrals significantly. Only marriage status affected home visiting significantly.

This study pointed out that the investigation of hypertension in the community by public health volunteers did not cover the target group, though the public health volunteers were concerned about their roles. So the public health officer should try to inform people about hypertension, to make them aware, and have more participation in the activities which lead to good cooperation with public health volunteers in hypertension surveillance process.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University